

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

13. oktober 2016

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 531 (Alm. del) af 16. september 2016 stillet efter ønske fra Josephine Fock (ALT)

Spørgsmål

Hvad ville svaret på spørgsmål 442 have været under forudsætning af, at man havde brugt den antagelse om at produktiviteten stiger 1/3 pct., når arbejdstiden nedsættes med 1 pct., som man benyttede ved beregninger på virkninger af nedsat arbejdstid i 80'erne, jf. f.eks. Finansministeriet, Budgetdepartementet (1982).
”Samfundsøkonomiske virkninger af en nedsættelse af arbejdstiden”?

Svar

Finansministeriet vurderer ikke, at der givet det nuværende niveau for den aftalte ugentlige arbejdstid og den faktiske gennemsnitlige arbejdstid er evidens for en sammenhæng mellem ændringer i arbejdstidens længde og timeproduktiviteten, jf. *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 529 (Alm. del) af 16. september 2016*.

Hvis det alligevel hypotetisk lægges til grund, at produktiviteten i den private sektor stiger med 1/3 pct., hvis arbejdstiden nedsættes med 1 pct., vil det betyde, at en nedsættelse af den aftalte arbejdstid fra 37 til 30 timer om ugen (svarende til ca. 19 pct.) under forudsætning af fuldt gennemslag på den gennemsnitlige arbejdstid vil hæve produktiviteten med 6-7 pct.

En sådan stigning i produktiviteten er stor sammenholdt med den årlige vækst i totalfaktorproduktiviteten i den private sektor (TFP), dvs. den del af væksten produktiviteten, der ikke kan henføres til et stigende kapitalapparat, og som derfor er udtryk for bedre arbejdstidstilrettelæggelse mv. Fra 1995 til 2015 var den gennemsnitlige vækst i strukturelt TFP i den private sektor ekskl. råstofudvinding ca. 0,8 pct. årligt, jf. *DK2025 – Et stærkere Danmark, side 218-219*.

Som nævnt i *Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 442 (Alm. del) af 12. august 2016* følger reallønnen på lang sigt produktivitetsudviklingen. Hvis det lægges til grund, at arbejdsmarkedets parter aftaler at anvende den fremadrettede potentielle reallønsfremgang til reduceret ugentlig arbejdstid, og at det desuden lægges til grund, at selve arbejdstidsreduktionen forøger produktiviteten og dermed den potentielle reallønsfremgang, jf. *nårværende spørgsmål*, vil det tage ca. 10 år før normalarbejds-ugens længde er reduceret fra 37 til 30 timer om ugen. I tilfældet, hvor der ikke

indregnes en ekstraordinær produktivetsstigning som følge af arbejdstidsreduktionen, vil den tilsvarende reduktion af normalarbejdsugens længde tage ca. 14 år.

Det skal endelig bemærkes, at de offentlige finanser er ret upåvirkede af stigende produktivitet i den private sektor, jf. *Vækstplan DK – Teknisk baggrundsrapport, side 45*, 2013. Det skyldes, at lønstigninger i den private sektor både øger skatteindtægter og de offentlige udgifter. De stigende offentlige udgifter skyldes, at de offentlige lønninger og indkomstoverførsler reguleres med lønudviklingen i den private sektor.

En nedsættelse af normalarbejdsugens længde vil derfor – selv med forudsætningen om stigende produktivitet i den private sektor – have vidtrækkende konsekvenser for de offentlige finanser og den offentlige service, som det tidligere er vurderet, jf. *Svar på Finansudvalget spørgsmål nr. 235 (Alm. del) af 13. april 2016*. Det skal dog bemærkes, at denne vurdering bygger på en forudsætning om et uændret niveau for ressourcerne til de offentlige forbrugsudgifter. Hvis det derimod lægges til grund, at produktiviteten også stiger i den offentlige sektor i forbindelse med arbejdstidsnedsættelsen, og at det besluttes, at reducere ressourcerne til de offentlige forbrugsudgifter svarende til den stigende produktivitet, vil svækkelsen af de offentlige finanser være noget mindre end vurderet i svaret på spørgsmål nr. 235.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen
Finansminister